

Ба Шурои диссертациони 6D. КОА-014

назди ДДМИТ бо суроаи ш. Душанбе,

кӯчаи Нахимов 64/14,

E-mail: faridullo72@mail.ru.

ТАҚРИЗ

**ба автореферати диссертатсияи Оев Анис Давлатович дар мавзӯи «Такмили
низоми идоракунии хавфҳои қарзӣ дар ташкилотҳои қарзии Ҷумҳурии
Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз
рӯйи ихтисоси 08.00.07 – Молия, муомилоти пулӣ ва қарз**

Дар шароите, ки омилҳои сиёсӣ ҳуқуқӣ, иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва технологияи экологӣ фазои босуръати тағйирёбӣ доранд, барои таъмини суботи низомии бонкӣ муайян ва идоракунии хавфҳо яке аз вазифаҳои аввалиндараҷа ба ҳисоб меравад. Дар воқеъ, пайдоиши чунин тамоюл имрӯзҳо ба тараққиёти иқтисодиёт таъсирбахш буда, натиҷаи онҳо боиси пайдоиши хавфҳо дар бахшҳои гуногуни иқтисодиёт мегардад, ки маъмултарини он дар бахши бонкӣ, хавфҳои қарзӣ маҳсуб меёбанд. Бинобар афзоиш ёфтани дараҷаи хавфҳои қарзӣ ва омилҳои таъсиррасони бисёрҷанбаи онҳо зарурати такмил додани усулҳои мавҷуда ва ҷорӣ намудани усулҳои нави баҳодихӣ ва идоракунии хавфҳои қарзӣ ба миён омад, ки асоси низомии муосири идоракунии хавфҳо ташкил дода, ҷаъолияти бомуваффақияти ташкилоти қарзиро таъмин менамояд. Аз ин нуқтаи назар мавзӯи таҳқиқоти диссертациони Оев А.Д.-ро муҳим меҳисобем.

Муаллиф қайд менамояд, ки гарчанде, дар қорҳои олимони ватанӣ муаммоҳои танзим ва идоракунии хавфҳои бонкӣ баррасӣ шуда бошанд ҳам, аммо, то ба имрӯз масъалаи низомии идоракунии хавфҳои қарзӣ ҳамаҷониба таҳқиқ нагардидааст. Дараҷаи баланди қарзҳои ғайрифайда дар сохтори умумии сандуқи қарзии низомии бонкӣ, механизми баҳодихӣ ва такмили низомии идоракунии хавфҳои қарзӣ дар шароити муосири низомии

бонкӣ аҳамияти таҳқиқоти диссертатсиониро дар шароити кунунии иқтисоди миллӣ муайян кардаанд.

Дар таҳқиқот натиҷаҳои дорои унсурҳои нави илмӣ муайян карда шудаанд, ки онҳо аз таҳияи таърифи хавф, хавфи қарзӣ, муайянкунии алоқамандии хавфи қарзӣ бо дигар хавфҳои молиявӣ оғоз гардида, то гурӯҳбандии омилҳои таъсиррасон ба хавфҳои қарзӣ ва низоми идоракунии онҳо, таҳияи методикаи ҳоси баҳодихии хавфҳои қарзӣ дар асоси омӯзиши таҷрибаи хориҷӣ, баҳодихии хавфҳои қарзӣ ҳамчун омили таъсиррасони самаранокии фаъолияти низоми бонкӣ, такмили заминаҳои меъёрию методии низоми идоракунии хавфҳои қарзӣ ва таҳияи тамсилаи регрессиониро дар бар мегиранд.

Аз ҷониби унвонҷӯй нишондиҳандаҳои таҳлилӣ ва арзёбии хавфҳои қарзии низоми бонкӣ омӯхта шуда, хавфҳои қарзӣ дар ташкилотҳои қарзӣ таҳлил ва арзёбӣ шудааст. Дар ин қисмат ҷиҳати таҳлили амиқи хавфҳои қарзӣ ва бо ин васила, ташкилнамоии ҷараёни самараноки қарздиҳӣ дар низоми бонкӣ аз ҷониби муаллиф таҳлили таркибии сохтори сандуқи қарзии низоми бонкӣ вобаста ба марҳилаҳои бухронӣ, ки давраҳои 2007-2022-ро фаро мегирад, гузаронида шудааст, ки барои таҳқиқот қобили қабул мебошад.

Инчунин дар таҳқиқот унвонҷӯй моделҳои муосири баҳодихии хавфҳои қарзӣ дар низоми бонкӣ, дурнамои таҳлили хавфҳои қарзӣ ва баланд бардоштани таъсири раванди қарздиҳӣ дар бонкҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳия намудааст.

Дар қатори бартариятҳои дар автореферат зикр гардида, беҳтар мебуд, агар муаллиф ба масъалаи омӯзиши стратегия ва сиёсати идоракунии хавфҳои қарзӣ дар ташкилотҳои қарзӣ бештар таваҷҷуҳ зоҳир намуда, тавсияҳои амалиро таҳия менамуд.

Новобаста ба ин, эроди гирифташуда хусусияти тавсиявӣ дорад ва ба сифати таҳқиқоти анҷомшуда таъсири манфии худро расонида наметавона.

Аз автореферати диссертатсия чунин хулосабарорӣ кардан мумкин аст, ки муаллиф вазифаҳои ба миён гузоштаро бо муваффақият ҳал намуда, эътимодноки ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқотро бо истифода аз маълумоти таҳлилии ва омории, ки дар маҷалаҳои ватанию хориҷӣ интишор намудааст, тасдиқ кардааст.

Дар маҷмуъ, аз маълумоти дар автореферат овардашуда маълум гардид, ки диссертатсия дар сатҳи баланди илмӣ навишта шуда, он ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯӣ мебошад ва доктараб Оев А.Д. сазовори гирифтани унвони илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.07 – Молия, муомилоти пулӣ ва қарз мебошад.

Тақриздиханда:

**д.и.и., профессори кафедраи
иқтисодиёт ва логистикаи нақлиёт
Донишгоҳи техникии Тоҷикистон
ба номи академик М.С. Осимӣ**

Хамроев Ф.М.

**Дурустии имзои Ф.М. Хамроев тасдиқ менамоя,
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсусӣ
ДТТ ба номи М.С. Осимӣ**

Қодирзода Н.Х.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734042, ш. Душанбе, хиёбони академикҳо Рачабовҳо 10. Тел.: +992(372) 21-35-11, +992 (372) 23-02-46, +992 934-10-39-62, E-mail: info@ttu.tj, ttu@ttu.tj